

Datum

2022-11-16

Vår referens

Vian Mirza

Enhetschef

vian.mirza@malmö.se

Remiss från revisorskollegiet - uppföljande yttrande av granskning av ärendeprocessen MN-2021-6044

Sammanfattning

Revisorskollegiet har granskat Malmö stads ärendeprocess, med syftet att bedöma om kommunstyrelsen, miljönämnden och tekniska nämnden säkerställt att ärenden bereds i den utsträckning som behövs inför beslut av kommunfullmäktige. Revisorskollegiet menar att miljönämndens styrdokument är förenliga med lagkrav, men inte helt förenliga med ärendehandboken. Miljönämnden återrapporterar härmed hur nämnden under året arbetat fram nya rutiner och processer utifrån revisorskollegiets rekommendationer i enlighet med Malmö stads ärendehandbok.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på revisorskollegiets remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-11-16
- Bilaga 1 Ärendeprocessen Fördjupad granskning
- Bilaga 2 Protokoll miljönämnden 2022-02-17 § 46
- Bilaga 3 Miljönämndens yttrande 2022-02-17 § 46

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-12-14

Beslutet skickas till

Revisorskollegiet

Ärendet

Revisorskollegiet har 2021-11-29 översänt en remiss *Granskning av ärendeprocessen* till kommunstyrelsen, miljönämnden och tekniska nämnden. Miljönämnden ombads inkomma med ett första yttrande med ett sammanfattande svar utifrån granskningens slutsats som redovisas i granskningsrapporten. Detta svar beslutades av miljönämnden 2022-02-17 och översändes därefter till revisorskollegiet. Vidare önskar revisorskollegiet att miljönämnden inkommer med

ett uppföljande yttrande med en redovisning av vilka åtgärder som har vidtagits under 2021-2022 samt redogöra för vilken effekt dessa haft i verksamheten. Redovisningen görs separat för varje bedömning/rekommendation, på samma vis som det första yttrandet. Svar ska vara revisorskollegiet tillhanda senast 2022-12-31.

Bakgrund

När ett ärende hanteras och beslutas av kommunfullmäktige finns flera krav på beredningen av ärendet. Bland annat måste kommunallagen och förvaltningslagen beaktas. Kommunstyrelsen har, i enlighet med dess reglemente, ett kommunövergripande verksamhetsansvar för ärende- och nämndsprocess med tillhörande processer och system. Ärendehandboken är det styrdokument som beskriver den övergripande ärendeprocessen och det gemensamma arbetssättet, och ska vara en hjälp i arbetet med att bereda ett ärende. Inom Malmö stad finns även ett antal styrdokument som har påverkan på ärendeprocessen och hur ett ärende ska beredas. Av ärendehandboken framgår att utredningar som görs i samband med politisk beredning ska innehålla en beskrivning av vilka konsekvenser beslutet får för Malmöborna. Revisorskollegiet har identifierat en risk för brister i ärendeprocessens utredningsdel, till exempel vad gäller konsekvensbeskrivningar/analyser av frågor som rör jämlikhet och jämställdhet, antidiskriminering, barnets rättigheter samt ekonomiska och organisatoriska perspektiv.

Miljönämnden har av revisorskollegiet fått rekommendationer och redovisar, i det första yttrandet, de åtgärder som nämnden avsåg att vidta med anledning av dessa samt när de förväntas vara genomförda. Den sammantagna bedömningen är att miljönämndens styrdokument är förenliga med lagkrav, men inte helt förenliga med ärendehandboken. De rekommendationer som revisorskollegiet har är:

- Säkerställa att nämndspecifika styrdokument inkluderar de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar som framgår av stadens gemensamma ärendehandbok.
- Utveckla ärendeprocessen så att olika perspektiv och konsekvenser bereds innan ett ärende läggs fram för nämnden

Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden har tagit del av revisorskollegiets synpunkter och rekommendationer och har därefter reviderat interna rutiner och arbetsprocesser på förvaltningen i enlighet med dessa. Bedömningen är, enligt revisionsrapporten, att miljönämndens styrdokument är förenliga med lagkrav, men inte helt förenliga med ärendehandboken. Rekommendationerna är att säkerställa att nämndspecifika styrdokument inkluderar de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar som framgår av stadens gemensamma ärendehandbok samt att utveckla ärendeprocessen så att olika perspektiv och konsekvenser bereds innan ett ärende läggs fram för nämnden. Miljönämnden redovisar åtgärder och förväntade effekter enligt nedan.

Rekommendation

Säkerställa att nämndspecifika styrdokument inkluderar de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar som framgår av stadens gemensamma ärendehandbok.

Åtgärd

Under 2022 har nämndspecifika styrdokument som *Rutin för tjänsteskrivelser (handläggare)* samt *Rutin – remisser* reviderats. Checkfrågor samt förslag på standardformuleringar inom perspektiv

som jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering samt ekonomiska och organisatoriska perspektiv finns i rutinens bilaga och kommer även att finnas med i mallarna för tjänsteskrivelser i miljönämndens ärendehanteringssystem Vision. Detta gäller även för barnkonsekvensbeskrivningar/analyser samt prövning av barnets bästa.

Standardskrivningar samt checkfrågor har även tagits fram för att bevaka minoritetslagstiftningens grupper i de reviderade rutinerna, för att främja deras rättigheter. Utöver det har Malmö stad också skyldigheter enligt lag att bedriva en likvärdig verksamhet riktad mot Malmöbor och brukare eller motsvarande. Därtill ska en konsekvensbeskrivning göras för om beslutet får positiva eller negativa konsekvenser för Malmöbor och brukare (eller motsvarande) av kommunens tjänster. Om handläggaren övervägt medborgardialog ska det även redovisas hur den i förekommande fall har genomförts.

Miljönämnden har säkerställt att det finns checkfrågor och förslag på standardskrivning under varje perspektiv. Men som även nämndes i miljönämndens första yttrande till revisorskollegiet (MN 2022-02-17), välkomnar miljönämnden revisorskollegiets rekommendation till kommunstyrelsen gällande översyn och utveckling av ärendehandboken, så att handläggarna framöver får ett enhetligt stöd i hur olika perspektiv och konsekvenser ska beaktas i handläggningen av ärenden.

Vidare nämns, i revisorskollegiets rapport, det uppdrag som kommunfullmäktige i februari 2021 gav kommunstyrelsen, där övriga nämnder ska få stöd i framtagandet av en modell för hållbarhetsanalyser. Arbetet är påbörjat och miljönämnden inväntar vidare rekommendationer kring en modell för hållbarhetsanalys. Därmed ser miljönämnden ett framtida behov av att återigen revidera nämndspecifika styrdokument som *Rutin för tjänsteskrivelser (handläggare)* samt *Rutin – remisser* utifrån ett samlat grepp kring hållbarhetsdimensionerna.

Vad gäller miljökonsekvensbeskrivningar så sker de redan i flertalet av ärenden, inte minst utifrån miljönämndens uppdrag och reglemente. Miljönämnden avvaktar därför med en skrivning specifikt i rutinerna kring miljöhänsende och hållbarhetsanalys.

Effekt

Miljönämnden har, i och med uppdatering av ovan nämnda rutiner, säkerställt att nämndspecifika styrdokument inkluderar de olika konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar som framgår av stadens gemensamma ärendehandbok. I ett vidare arbete ser miljönämnden behov av att kunskapshöjande åtgärder för miljöförvaltningen i form av exempelvis utbildningar och visning av rutiner och nya mallar för chefer och handläggare på förvaltningen.

Rekommendation

Utveckla ärendeprocessen så att olika perspektiv och konsekvenser bereds innan ett ärende läggs fram för nämnden

Åtgärd

På uppdrag av miljödirektören, med stöd av ledningsgruppen, har sedan tidigare en arbetsgrupp fått i uppdrag att under 2022 utveckla konsekvensanalyser utifrån barnrättsperspektivet. Förvaltningen har under året utökat denna arbetsgrupp, för att ett helhetsgrepp gällande framtagandet av ett metodstöd för konsekvensanalyser och konsekvensbeskrivningar ska kunna tas. Arbetsgruppen har färdigställt en uppdatering av nämndspecifika styrdokument som *Rutin*

för tjänsteskrivelser (handläggare) samt Rutin – remisser. Arbetsgruppen arbetar även med att ta fram kunskapshöjande åtgärder för förvaltningen i form av exempelvis utbildningar och visning av rutiner och nya mallar för chefer och handläggare på förvaltningen. Miljönämnden ser ett behov av att denna utbildningsinsats ska ske löpande så att även nyanställda nås av ärendeprocessen, gärna i form av en stående punkt på till exempel den årliga förvaltningsintroduktionen för nyanställda.

I prövning av barnets bästa har den funktion på förvaltningen som fördelar ärenden och inkommande remisser för handläggning en uppgift att se över innehåll i remissen/ärendet för att planera för vilken nivå av prövning av barnets bästa som behöver genomföras för en korrekt behandling av ärendet utifrån stadens ärendehandbok. I miljönämndens egeninitierade ärenden ska alltid en formell prövning av barnets bästa genomföras.

Tjänsteskrivelsen ska inkludera de konsekvensbeskrivningar som omnämns i ärendehandboken som barnets rättigheter, jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering, ekonomi och organisation samt likvärdighet som Malmöbo/brukare.

I de remisser som tillsänds miljönämnden/miljöförvaltningen där någon annan instans initierat ärendet kommer miljönämnden granska om dessa perspektiv finns med eller inte samt påpeka detta i miljönämndens remissvar. Checkfrågor och förslag på standardskrivningar finns framtagen i rutinen för tjänsteskrivelser samt kommer att finnas tillgängligt i mallen för tjänsteskrivelser i Vision.

Vid framtagandet av rutin för barnkonsekvensanalys samt prövning av barnets bästa har stödmaterial från Barnombudsmannen, Länsstyrelsen samt utbildningsmaterial från SKR:s barnrättsstrategutbildning använts som kunskapsunderlag. Omvärldsbevakning har skett internt i Malmö stad men även genom jämförelse av processer i andra större svenska städer. Inspiration har särskilt hämtats från hur miljönämnden i Stockholms stad samt fritidsnämnden i Malmö stad hanterar konsekvensbeskrivningar i sin ärendeprocess. Då barnkonventionen inte är inkorporerad i miljölagstiftningen har arbetet även haft fokus på att analysera hur barnkonventionen påverkar miljönämndens uppdrag för att därefter genomföra revidering av berörda rutiner och processer för att stärka barnets rättigheter.

Arbetsgruppens uppdrag utökades under 2022 med framtagande av standardskrivningar för konsekvensbeskrivningar inom jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering samt ekonomiska och organisatoriska perspektiv utifrån revisorskollegiets granskning. Vid beskrivningar av ekonomiska och organisatoriska konsekvenser påtalas särskilt vikten att ärende som påverkar miljönämndens kostnader/intäkter ska stämmas av med ekonomienheten. Respektive verksamhetsansvarig ansvarar för att denna rutin följs. Som stöd för framtagandet av konsekvensbeskrivningar har metodstöd från SKR använts – MR-plattform - för att integrera de mänskliga rättigheterna i verksamhetsutveckling, styrning och ledning, tillsammans med *Malmö stads Policy för mänskliga rättigheter*.

Effekt

Miljönämndens fortsatta handläggning av ärenden inklusive remisshantering kommer att ske utifrån ett barnrättsperspektiv för beaktande av barnets rättigheter enligt barnkonventionen i ärendeprocessen. Även konsekvensbeskrivningar inom jämlikhet, jämställdhet, antidiskriminering samt ekonomiska och organisatoriska perspektiv beaktas. Detta bidrar till en

jämlik, likvärdig och diskrimineringsfri kommunal service och myndighetsutövning till malmöborna.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt. Granskningen av ärendeprocessen syftar till att förbättra arbetet med mänskliga rättigheter, där bland annat barnets rättigheter omfattas. Granskningen förtydligar nämndernas ansvar att omsätta barnets rättigheter i ärendeprocessen. Föreslagna åtgärder från nämndens sida kommer att stärka barnets rättigheter genom ärendeprocessen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Vian Mirza
Enhetschef
Kansli och juridik